

De zesentwintig letters van het alfabet
gaan naar het letterfeest.

Anna en Sam stappen mee. Ze ontmoeten
de brailletekens. De letters mogen binnen,
de kinderen niet. Die moeten eerst luisteren,
kijken en voelen. Het feest is op volle gang.
Het is een schouwspel van duizenden letters.
De letters worden opgeblazen tot ballonnen
en vliegen de lucht in!

Die Keure wil het milieu beschermen. Daarom kiezen wij bewust
voor papier dat afkomstig is uit verantwoord beheerde bossen.
Dit boek is dan ook gedrukt op papier dat het FSC®-label draagt.
Dat is het keurmerk van de Forest Stewardship Council.

Herdruk 2012-2013/893
ISBN 978 90 5958 817 2
K.B. D/2004/0147/216
NUR 191

Tekeningen: Sofie Geerts

Verantwoordelijke uitgever
die Keure
Kleine Pathoekeweg 3, 8000 Brugge
H.R. Brugge 12.225
© Copyright die Keure, Brugge

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form by print, microfilm or any other means
without written permission from the publisher.

Thema 6 Lezen is fijn

AVI-niveau 6

Een reuzegroot letterfeest

Amanda Lievens

 die Keure

Een reuzegroot letterfeest

Anna zit op haar kamer. Aan de muur hangt een kleurrijk fries 📖. De zesentwintig letters van het alfabet staan erop. Bij elke letter staat een mooie tekening. Bij A staat een lachend aapje. B krijgt een blauwe ballon. C kijkt maar zuur, zijn gezelschap is een citroen. En wat zit er in de doos van D? E heeft ... E heeft een ei gelegd! F speelt op een fluit en

G slaapt rustig in het groene gras. H heeft een hoed op, hoog als een toren. En zo gaat het verder. Die letters zijn de beste vrienden van Anna, want Anna leest graag. Anna zit altijd met haar neus in de boeken, klaagt Sam. Anna hoort het niet. Ze leest en Sam, haar broer, zeurt. Hij zou liever hebben dat zus wat meer met hem speelt.

Er ritselt iets in de kamer. Anna kijkt op.

Hé, wat hoor ik?

‘Sst ... sst ... zwijg toch, Sam. Door je gebabbel kan ik niet goed luisteren. Ja, ja, ik hoor stemmetjes, kleine fijne stemmetjes.’

‘Ik hoor ze ook’, knikt Sam.

Maar vanwaar komen ze? Van buiten? Nee, niet van buiten. Uit de kast misschien? Ook niet uit de kast denkt Sam. Speurend 📖 loopt Anna rond. Bij haar alfabet staat ze stil.

‘Hier klinkt het luider, Sam.’

‘O ja,’ lacht Sam, ‘jouw letters praten met elkaar, hoe raar!’ Ze houden zich heel rustig.

‘Ik versta ze’, fluistert Sam. ‘Ze hebben het over een letterfeest.’

Samen luisteren en kijken ze aandachtig naar de letters. En zie, de letter V springt tot bij de ballon van B. Met zijn puntje prikt hij erin.

Oei, die springt met een harde knal kapot.

Kijk nu eens! Er vallen allemaal letters uit.

Die hadden zich verstopt in de ballon! Hoor ze lachen.

De letter A springt recht. Wat kijkt hij boos.

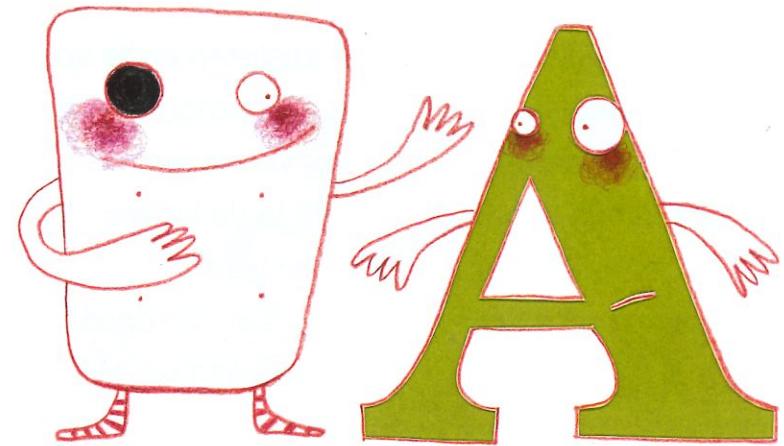
‘In de rij, en vlug!’, roept hij met een harde stem.

In een oogwenk 📖 staan de letters in een rechte rij. Iedere letter staat op zijn plaats.

A staat eerst, want hij is de eerste van ons ABC.

'Vooruit!', roept A. 'We vormen onze letterstoet!
Op stap naar het letterfeest!
De letter T geeft de maat en slaat op de trommel.
Ze zwaaien met hun kleurig vlagje. In het rood staat
een eigen tekening.
'Bravo!', roepen Sam en Anna.
Ze geven een vrolijk applaus en stappen lustig mee.

Maar ... wie of wat komt daar op de stoet af? Welke
rare dingen? Grote witte borden met zwarte bollen.
En hoor hoe ze babbelen en wat ze vragen.
'Mogen wij meestappen in de stoet naar het feest?'
'Maar jullie zijn geen letters', zegt A. 'We gaan naar
het LETTERfeest. Jullie kunnen dus niet meedoen.'
'Jawel, wij zijn wel letters!', roepen ze.
'Hoe kunnen jullie letters zijn?', schateren de anderen.
'Kaarten met zwarte stippen kunnen wij niet lezen.
Nee, jullie doen niet mee met ons en daarmee
basta 📖!'
Maar het bord met één stip stapt kordaat naar voor.
Het blijft vlak voor de boze A staan.
'Weet jij wel wat ik ben?', vraagt het. 'Ik ben ook A,
net als jij.'

De hele stoet letters schiet in een luide lach.
'Mag ik jullie nu iets vertellen?', vraagt het bord.
De letters vragen zich af wat die rare kwast 📖
te vertellen kan hebben?
'Ja,' zegt A, 'misschien is het de moeite waard om
te luisteren.'
De letters worden stil. De rare stipletter A begint zijn
verhaal.
'Er was eens een kleine Franse jongen. Hij heette
Louis. Toen hij drie jaar was, kwam een puntig
werktuig in zijn oog terecht. Zo is hij blind geworden,
helemaal blind. Hij kon niets meer zien! Geen kleuren,
geen bloemen, geen wolken. Zijn papa en mama kon
hij ook niet meer zien. Het was donker rond hem.'

Nu moest hij alles leren door te luisteren en te voelen. Louis wilde veel leren en weten. Op school hoorde hij zijn vriendjes prettige verhaaltjes voorlezen. Hij wou dat ook kunnen. Maar als je de letters niet kunt zien, kun je natuurlijk niet lezen. Toch heeft Louis leren lezen! Niet met zijn ogen, maar met zijn vingers. Hij kende het alfabet. Hij wist dat woorden uit letters bestaan. Hij had de vormen gevoeld. Hij had geprobeerd om de letters met blokjes of steentjes te leggen. Hij kon ze dan met zijn vingers herkennen. Hij had daar te veel tijd en plaats voor nodig. Louis was een verstandige en actieve jongen. Hij zei bij zichzelf: 'Ik ga nieuwe letters maken, letters die ik kan voelen.' Hij nam een stuk karton. Hij prikte er eenmaal met een nageltje door! Hij draaide het blad om. Hij voelde op de achterkant een uitstekend puntje.

'Dat is A', zei Louis. Hij nam nog een blad en prikte tweemaal onder elkaar, zo maakte hij de letter B. De letter C zijn ook twee prikjes, naast elkaar. D zijn drie prikjes. Hij zette de prikken boven elkaar, naast elkaar, op de drie hoeken, schuin boven elkaar, altijd

anders. Hij prikte wel eens in zijn vingers. Dat vond hij niet erg. Hij prikte, betastte de achterkant. Hij deed het alle dagen. Eindelijk, na twee jaar proberen, was Louis klaar met zijn alfabet. Hij prikte een, twee, drie, vier, vijf en hoogstens zes maal. Zo maakte hij heel ons ABC. Aan de achterkant voelde en herkende hij het eenvoudige figuurtje dat de prikjes vormen. Wij zijn de letters die Louis heeft uitgevonden. De blinde kinderen leren nu ook nog lezen met de letters van Louis. Ze voelen met de vingertoppen! Omdat Louis met zijn familienaam Braille heette,

zijn wij brailleletters. Zijn wij dus letters, of niet?’
De letters van Anna’s alfabet staan er verlegen en
verwonderd bij. Ze durven niets meer te zeggen ...
‘Ja’, knikt de letter A. ‘Jullie zijn letters en mogen
meedoen met het letterfeest.’
Met tweeënvijftig lachen, dansen en zingen ze.
Ze zijn nu vrienden.
‘Per twee op rij!’, roept de grote A. ‘Alfabetletters bij
de braillebroertjes!’
Dat wordt zoeken. Ze kennen elkaar nog niet.
Speurend lopen ze rond. Algauw vindt iedere letter
zijn juiste maatje en staan ze vlug per twee in de rij.

Zo stappen ze lachend naast elkaar in de kleurige,
vrolijke letterstoet. Daar zien ze al de prachtige
toegangspoort, versierd met feestelijke letters en
frisse bloemenslingers. Helemaal bovenaan staat in
gouden letters: WELKOM OP HET LETTERFEEST!
Een lieve letterfee zet de poort wagenwijd open.
Dansend wippen alle letters binnen.
Sam en Anna proberen te volgen. Oei, vlak voor
haar neus valt de poort dicht. Daar staan ze dan.
Hoe ze ook duwen, de poort gaat niet open.
Ze zoeken naar een klink, klopper of bel. Niets te
vinden. Ze zien alleen letters, overal letters.
Op de poort, op de vloer, op de muren. Ze bewegen
niet, en vormen geen woorden. Er is niemand te
horen of te zien ...

‘Hoe lang moeten we hier nog wachten?’, klaagt Sam.
‘Sst,’ zegt Anna, ‘ik hoor een stem, een zachte stem.’
Ze legt haar oor tegen de poort.
‘Luisteren,’ zegt de stem, ‘heel goed luisteren.
Jullie moeten de toverspreuk die jullie horen, kunnen
nazeggen.’
Ze houden zich alle twee muisstil.

Zo kunnen ze de spreuk goed verstaan:

*Grote rammelende sleutelbos,
open de poort, want ze moet los!*

Ze roepen dit samen na, zo hard als ze kunnen.

Er komt een zware bos sleutels aangevlogen. De grootste sleutel maakt zich los. Hij past juist in het sleutelgat van de poort. Tweemaal draait hij rond in het slot. Langzaam gaat de poort open.

Lachend lopen Anna en Sam door de poort. Maar wat nu? Ze staan in een geel geverfd kamertje. En daar is ook een poort ... Ook die is vast! Wat nu gedaan?

‘Misschien moeten we nog beter luisteren’, zegt Anna. Maar ze horen niets. Het blijft doodstil. Er komen wel weer letters. Letters die wandelen, dansen, huppelen. ‘We kunnen ze niet lezen’, zegt Sam. ‘Ze wemelen’ zo door elkaar.’

Ze kijken en turen vol aandacht.

‘Hé daar!’, roept Sam. ‘Daar, links boven de poort. Ik zie daar een pijl. Kijk, Anna! Een blinkende pijl! Hij schuift traag verder over de muur tot op het plafond. Die dolle letters hebben er een tekst gevormd. We kunnen het duidelijk lezen.’

*Kijken, kijken, zoem zoem zoem,
zoek de gele zonnebloem!*

Waar zou die ergens verstopt zitten?

‘Kijk,’ wijst Sam, ‘de pijl is weer in beweging.

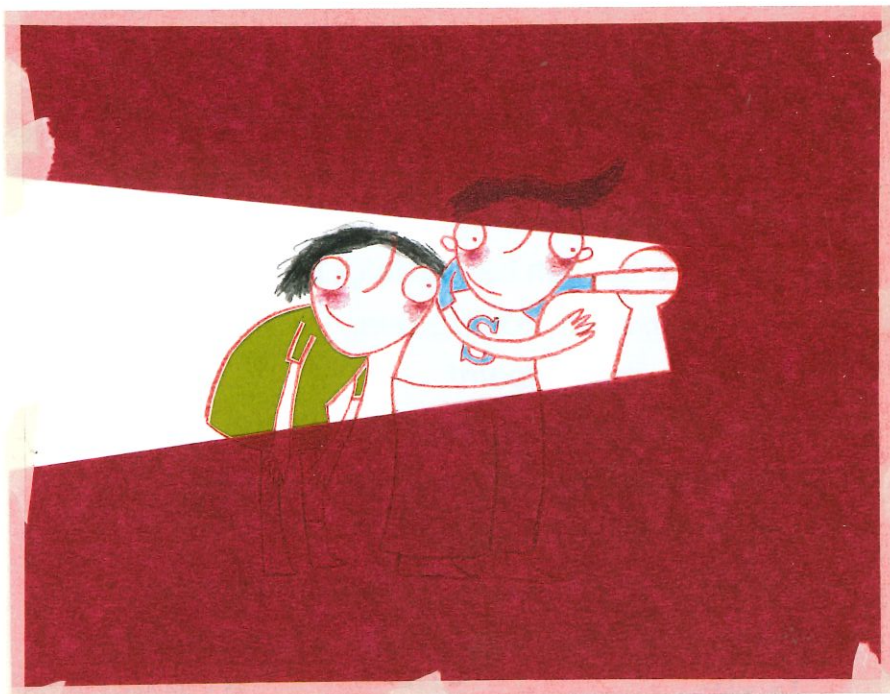
Hij schuift er zeker naartoe.’

Hij schittert meer en meer. En, echt waar, er komt een prachtige gele zonnebloem tevoorschijn. Ze hangt heel hoog! Springen dus Sam, zegt hij tot zichzelf. Goed gedaan! Hij komt net tot bij de stengel. Hij trekt de bloem naar beneden. En ... de poort gaat open, zomaar. Met een sprongetje wippen Anna en Sam erdoor. Maar wat gebeurt er nu?

'Het licht gaat uit!', gilt Sam.

Daar staan ze, volledig in het donker.

'Er is hier zelfs geen letter meer te bespeuren',
zucht Anna.

'Dan moeten we tasten', weet Sam.

Ze bevoelen de wanden. Die zijn effen en glad. Er is
geen enkele letter, ook geen brailleteken te voelen.

'Hoera! Ik voel hier een heel klein gaatje!', roept
Anna. 'Het heeft precies de vorm van een sleutelgat.
Onze opdracht is kijken. Ik ga dus loeren door dat
sleutelgat.'

'Maar dat is eigenlijk niet beleefd, hé Anna',
waarschuwt Sam.

'Beleefd of onbeleefd, we moeten hier uit! Ik loer
erdoor', besluit Anna.

Ze ziet echter niet veel, enkel een fijn straaltje licht.
Maar Sam heeft iets anders in de gaten.

'Kijk,' zegt hij, 'het sleutelgat groeit.'

Het wordt almaar groter en groter.

'Ik kan er mijn hand al doorsteken. En het wordt nog
groter.'

'Kom Anna! We proberen het. We kruipen erdoor.'

En ja, ze klauteren er zo doorheen.

'Hoera!', roepen ze. 'Het is gelukt!'

Ze staan bij de ingang van het reusachtige feestplein.
Ze loeren naar binnen. Eigenlijk kunnen ze nog niets
zien. Er staat een strenge poortwachter in de weg.

'Ha,' zegt hij, 'jullie zijn die deugnieten! Jullie willen
hier binnen geraken. Maar dat zal niet lukken, hoor.'

Hier mogen alleen letters meedoen. Jullie zijn maar kinderen en geen letters. Dus, wegwezen!', roept hij ongeduldig.

'Maar me-me-meneer', stottert Anna. 'We zoeken o-o-onze vrienden, de letters v-v-van het alfabet. En ook de br-br-brailletekens van Louis.'

Nu wordt de wachter toch wat vriendelijker.

'Och ja,' zegt hij, 'dat was ik vergeten ... Onze eerste letter, de letter A heeft mij over jullie verteld.'

Maar ik heb toch nog een opdracht voor jullie.

Kennen jullie onze feestzin?'

'De feestzin?', vraagt Sam.

'De feestzin ...', zucht Anna. 'Wat is dat?'

Ze luisteren, ze kijken, maar er valt niets te ontdekken.

'Mogen we raden?', stelt Anna voor.

'Goed', zegt de poortwachter. 'Jullie mogen vijf maal raden.'

Ze denken allebei heel diep na.

'Ik weet het', lacht Sam.

'Laat horen', zegt de wachter.

'Alfabet met zesentwintig letters!', roept Sam.

'Nee,' schudt de wachter, 'helemaal fout.'

'Letterfeest!', raadt Anna. Ook verkeerd.

'Luisteren!', probeert Sam. En weer is het mis.

'Boeken lezen?', vraagt Anna.

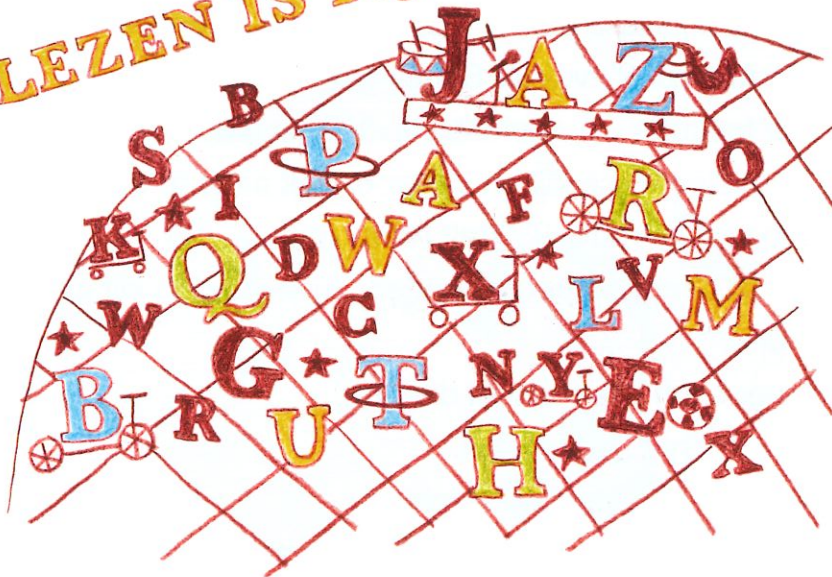
'Nog niet gevonden', zegt de wachter. 'Nog een keer raden en dan is het uit.'

Sam kijkt aandachtig naar boven. Zou hij durven zeggen wat hij daar ontdekt heeft?

'Daar,' wijst hij, 'daar, die gouden letters:

LEZEN IS FIJN!'

LEZEN IS FIJN!

‘Jaaaa!!’, juicht Anna.

‘Juist’, lacht de wachter. Hij klapt in zijn handen.

Hij maakt een diepe buiging en zegt: ‘Anna en Sam, welkom op ons reuzengroot letterfeest.’

Nu mogen ze echt binnen!

En wat zien ze? Letters, overal letters!

Letters in veel kleuren: rode, gele, oranje, zilverwitte, grasgroene, blauwe, alle kleuren van de regenboog.

Er zijn rechte letters en kromme, dikke en dunne, miniletters, reuzenletters. Een wiegende letterzee.

Alle letters lopen en springen, dansen en zingen! Sommige fietsen. Ze spelen met de bal of met de hoelahoep. Ze rijden met de autopod of springen haasje over 📖.

‘Hoe lolli!’ schatert Sam. ‘Kijk Anna, onze braillevrienden zijn daar aan het voetballen.’

‘Hoeveel letters zouden er hier zijn?’, vraagt Anna zich af. ‘Duizend?’

‘Veel meer’, zegt Sam. ‘Zeker een miljoen.’

Op een podium 📖 speelt een groepje op de viool. Op een teken van de letter A komen er fluitspelers bij, schetterende trompetten en wel honderd trommelaars. Ze laten een heerlijk concert horen. Sommige letters beginnen te dansen. Ook de brailleletters dansen mee. Er volgt een daverend applaus.

Plots klinkt er een fluitje, het fluitje van de letter A. Alle letters blijven stokstijf staan.

Het wordt stil. Iedereen zwijgt en luistert.

De letter A neemt het woord:

‘Beste feestletters. Wij vieren ons letterfeest. Maar op dit letterfeest is er iets heel bijzonders gebeurd.

We hebben nieuwe vrienden ontmoet. Dat zijn brailleletters. Jullie weten dat sommige mensen niet kunnen lezen, omdat ze blind zijn. Ze kunnen ons dus niet zien. Vandaag zijn wondere letters naar ons toe gekomen. Letters die de blinde mensen kunnen lezen met hun vingers. Ze herkennen ze door te voelen. Daar zijn ze. We juichen ze enthousiast toe.' Er klinkt een oorverdovend 📖 groep en handgeklap. Hiep, hiep, hiep, hoera!!

De brailleletters staan er wat verlegen bij. Ze vinden het wel heel prettig. Ze voelen zich nu ook beste vrienden van het alfabet. Maar wat gebeurt er nu? Alle letters worden precies opgeblazen. Ze veranderen plots in ballonnen! Ja, elke letter wordt een ballon. Elke ballon is een letter! 'Oei, er komt wind op', jammert Sam. De ballonnen zullen wegvliegen. Maar de ballonnen vliegen naar elkaar toe. Ze vormen woorden: **LUISTEREN VOELEN KIJKEN LEZEN.** De lucht hangt er vol van.

Wat een prachtig schouwspel 📖! Langzaam stijgen de letterballonnen hoger en hoger. Zo lijken ze steeds maar kleiner en kleiner. Algauw worden ze kleurige stipjes.

Sam en Anna blijven maar kijken. Ze kunnen bijna niets meer onderscheiden met die felle zon in hun ogen. Ze knijpen ze hard dicht. Als hun ogen weer opengaan, schrikken ze zich een bult 📖.

Er zijn geen letters meer, en geen ballonnen.
Ook geen poorten en geen bloemenslingers.
Alles is weg!

'Het letterfeest is gedaan', zucht Sam.

Een beetje triestig lopen ze samen naar huis, naar hun kamer.

'Sam!!', roept Anna. 'Kom eens kijken. Daar, tegen de muur, mijn fries met mijn alfabet! Kijk! De A met het aapje, de V met het vogeltje, de Z met de zon. Mijn letters, mijn beste vrienden zijn terug! Wat ben ik blij!!' Maar vanuit zijn kamer roept Sam: 'Kom bij mij eens zien Anna, wat een wonder!'

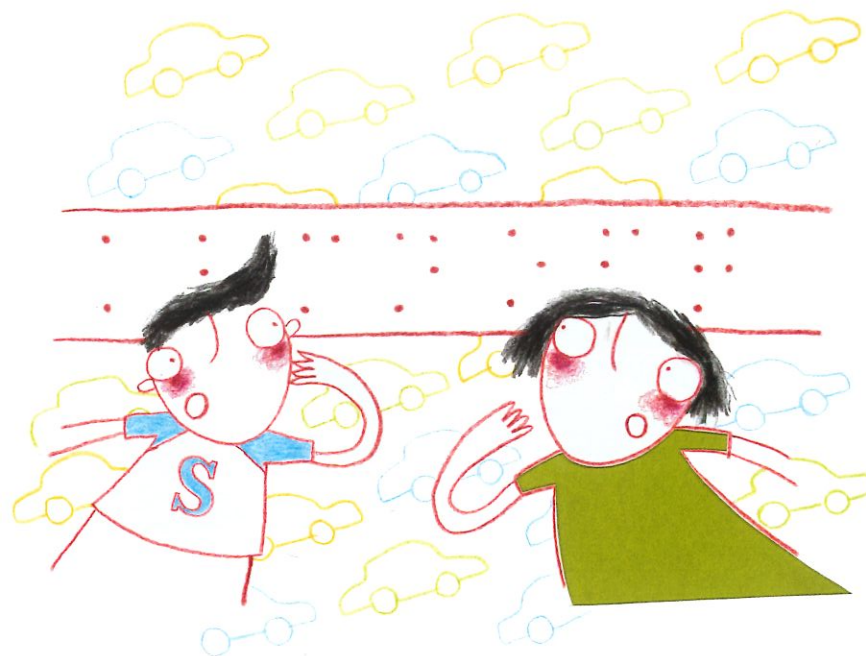
Bij Sam hangt ook een fries aan de muur.

Een fries met zesentwintig kaartjes. Op ieder kaartje staat een brailleteken. Neen, niet zomaar met stippen of zwarte bolletjes. Die kunnen blinde kinderen natuurlijk niet zien. De echte brailleletters van Louis staan erop. De brailleletters die je kunt voelen en lezen met je vingers. Iedere stip is een klein bultje.

Voor A prikte Louis één stipje door.

Hij kon het voelen op de achterkant.

Sam hoeft niet te prikken. De bultjes zijn er al op de voorkant.

Hij glijdt met zijn vingers over het kaartje.

Ja, hij voelt het wel, maar hij kan het ook zien en dat kon Louis niet.

Hij wil het toch echt proberen. Hij knijpt zijn ogen heel hard dicht. Hij glijdt er met zijn vingertoppen over om de letter te herkennen.

Dat is niet zo gemakkelijk, vindt hij.

Hij neemt blindweg nog een kaartje.

Anna controleert . Na een tijdje lukt het.

Hij herkent al meerdere tekens.

Het was wel slim om nieuwe letters uit te vinden!
 'Gelukkig dat blinde kinderen zo kunnen leren lezen,'
 concludeert Anna, 'want lezen is zo fijn!'
 'Op het feest moesten we goed kijken en luisteren',
 lacht Sam. 'En voelen ... als het heel donker werd.
 Dat was moeilijk, maar heel prettig.'
 'Ik zou het allemaal nog wel eens willen meemaken!'
 roepen ze samen uit.
 En wat horen ze?
 'Tot volgend jaar dan Sam en Anna?'
 'Ja, jaaa!', roepen ze vrolijk terug.

Ik oefen.

begint
 bestaan
 betastte
 bewegen
 bespeuren
 bevoelen
 beneden
 besluit
 beleefd
 onbeleefd

verstaan
 verstoep
 vertellen
 verhaaltjes
 verstandig
 verlegen
 verwonderd
 versiert
 veranderen
 vertroetelen

gelegd
 gemakkelijk
 gebabbel
 geprobeerd
 gevormd
 gevonden
 gevoeld
 gekomen
 geverfd
 gezelschap

rustig
 lustig
 kleurig
 puntig
 nodig

prettig
 prachtig
 aandachtig
 ongeduldig
 zesentwintig

buiging
 tekening
 beweging

letter feest
 reuze groot
 sleutel gat
 bloemen slingers
 letter ballon

letterfeest
 reuzegroot
 sleutelgat
 bloemenslingers
 letterballon

braille
 actief
 speciaal
 citroen

Ik begrijp.

blz.

- 1 Aan de muur hangt een kleurrijk **fries**.
 Aan de muur hangt een kleurrijk **versierde strook**.

- 2 **Speurend** liep Anna rond.
Onderzoekend liep Anna rond.
- 3 **In een oogwenk** staan de letters in een rechte rij.
In een tel staan de letters in een rechte rij.
- 4 Jullie doen niet mee met ons en **daarmee basta!**
 Jullie doen niet mee met ons en **daarmee uit!**
- 5 Wat heeft die **rare kwast** te vertellen?
 Wat heeft die **rare kerel** te vertellen?
- 6 Louis was een **actieve** jongen.
 Louis was een jongen die **altijd bezig** was.
- 11 Ze **wemelen** door elkaar.
 Ze **bewegen** door elkaar.
- 17 **Haasje over springen** is een spel waarbij de een over de rug van een ander springt, die gebogen staat met de handen op de knieën.

- 17 Het groepje staat op een **podium**.
 Het groepje staat op een **verhoog**.
- 18 Er klinkt een **oorverdovend** geroep.
 Er klinkt een **heel luid** geroep.

- 19 Wat een prachtig **schouwspel**.
 Wat een prachtig **optreden**.
- 19 Ze **schrikken zich een bult**.
 Ze schrikken heel erg.
- 21 Hij neemt **blindweg** nog een kaartje.
 Hij neemt nog een kaartje **zonder te kijken**.
- 21 Anna **controleert**.
 Anna **kijkt of het goed is**.
- 22 'Gelukkig dat blinde kinderen zo kunnen leren lezen',
concludeert Anna.
 'Gelukkig dat blinde kinderen zo kunnen leren lezen', **besluit** Anna.